

32

INTERNATIONAL

URBAN

PLANNING

EXHIBITION

МЕЂУНАРОДНИ

САЛОН

УРБАНИЗМА

НИШ 2023.

32

INTERNATIONAL

URBAN

PLANNING

EXHIBITION

МЕЂУНАРОДНИ

САЛОН

УРБАНИЗМА

НИШ 2023.

**32nd INTERNATIONAL URBAN PLANNERS' EXHIBITION
NIŠ, 8-11 NOVEMBER 2023**

- Organized by:** SERBIAN TOWN PLANNERS' ASSOCIATION
- Salon Executors:** Serbian Town Planners' Association,
PE Institute of urbanism Niš, Society of Town Planners of Niš
- General Sponsor:** Ministry of Construction, Traffic and Infrastructure and City of Niš
- Support:** Serbian Chamber of Engineers
- Categories:**
01. Regional Spatial Plans and Spatial Plans of Special-Purpose Areas
 02. Spatial Plans of Cities and Municipalities
 03. General Urban Plans and Plans of General Arrangements
 04. Plans of Detailed Arrangements
 05. Urban Projects and Realizations
 06. Competitions
 07. Researches, Studies and Projects from the fields of Urban and Spatial Planning
 08. Research, Studies and Projects from the fields of Natural Protection, Landscape Protection, Environmental Protection and Landscape Architecture
 09. Digital techniques, design and production in urbanism and architecture;
Media presentation of urbanism and architecture
 10. Publications
 11. Unfulfilled urban ideas
 12. Students' works
- Exhibition Council:** Slavica Ferenc, Serbian Town Planners' Association, president
Prof. Dr Aleksandra Đukić, Serbian Town Planners' Association, member
Mr Đorđe Milić, Ministry of Construction, Transport and Infrastructure, member
Mr Dušan Minić, Serbian Town Planners' Association, member
Ivan Grmuša, Institute for urban planning Niš, member
Lidija Stefanović Nikolić, Chief urban planner of the City of Niš
Dr. Branislav Antonić, Serbian Town Planners' Association, member
Dragana Sotiroski, City of Niš, Major
Dr Igor Marić, Serbian Chamber of Engineers Section of Architects, member
Aleksandra Milošević, Society of Town Planners' of Niš, member
Evica Rajić, Serbian Town Planners' Association, member
- Selection committee:** Aleksandra Milošević, Niš, president
Đorđe Vasković, Niš, member
Sonja Jankovska Stanković, Leskovac, member
- Jury of the 32nd Urban Planners Exhibition:** Ivan Grmuša, Niš, president
Dr Darko Polić, Novi Sad, vice-president
Dragana Biga, Arandelovac, member
Dr Denis Ambruš, Rijeka, Hrvatska, member
Dr Aleksandra Đorđević, Beograd, member
- Technical secretary:** Svetlana Jakovljević, Serbian Town Planners' Association
Jasna Maričević, Serbian Town Planners' Association
- Catalogue design:** Nikola Lečić, Zoran Pavlović
- ISBN:** 978-86-84275-48-8

**32. МЕЂУНАРОДНИ САЛОН УРБАНИЗМА
НИШ, 8-11. НОВЕМБАР 2023.**

Организатор:	УДРУЖЕЊЕ УРБАНИСТА СРБИЈЕ
Реализатори:	Удружење урбаниста Србије, ЈП Завод за урбанизам Ниш, Друштво урбаниста Ниша
Главни покровитељ:	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре и Град Чачак
Покровитељ:	Инжењерска комора Србије
Категорије:	01. Регионални просторни планови, Просторни планови подручја посебне намене 02. Просторни планови градова и општина 03. Генерални урбанистички планови и Планови генералне регулације 04. Планови детаљне регулације 05. Урбанистички пројекти и реализације 06. Конкурси 07. Истраживања, студије и пројекти из области просторног и урбанистичког планирања 08. Истраживања, студије и пројекти из области: заштите природе, заштите предела, заштите животне средине и пејзажне архитектуре 09. Дигиталне технике, дизајн и продукција у урбанизму и архитектури; медиска презентација урбанизма и архитектуре 10. Публикације 11. Неостварене урбанистичке идеје 12. Студентски радови
Савет Салона:	Славица Ференц, Удружење урбаниста Србије, председник Проф.др Александра Ђукић, Удружење урбаниста Србије, члан Мр Ђорђе Милић, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, члан Мр Душан Милић, Удружење урбаниста Србије, члан Иван Грмуша, ЈП Завод за урбанизам Ниш, члан Лидија Стефановић Николић, Главни урбаниста града Ниша, члан др Бранислав Антонић, Удружење урбаниста Србије, члан Драгана Сотирски, Град Ниш, градоначелница др Игор Марић, Инжењерска комора Србије – Матична секција архитеката, члан Александра Милошевић, Друштво урбаниста Ниша, члан Евица Рајић, Удружење урбаниста Србије, члан
Селекциона комисија:	Александра Милошевић, Ниш, председник Ђорђе Васковић, Ниш, члан Соња Јанковска Станковић, Лесковац, члан
Жири 32. Салона урбанизма:	Иван Грмуша, Ниш, председник Др Дарко Полић, Нови Сад, заменик председника Драгана Бига, Аранђеловац, члан Др Денис Амбруш, Ријека, Хрватска, члан Др Александра Ђорђевић, Београд, члан
Технички секретар:	Светлана Јаковљевић, Удружење урбаниста Србије
Уредник каталога:	Јасна Марићевећ
Дизајн корица:	Никола Лечић, Зоран Павловић
ISBN:	978-86-84275-48-8

РЕГИОНАЛНИ ПРОСТОРНИ ПЛАНОВИ
И ПРОСТОРНИ ПЛАНОВИ
ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

REGIONAL SPATIAL PLANS AND
SPATIAL PLANS OF SPECIAL-PURPOSE AREAS

01

КАТЕГОРИЈА

CATEGORY 01

REGIONAL SPATIAL PLANS AND SPATIAL PLANS OF SPECIAL PURPOSE AREAS

1.01

AMENDMENTS TO THE SPATIAL PLAN FOR THE SPECIAL PURPOSE AREA OF THE ARCHAEOLOGICAL SITE "BELO BRDO"

1.02

SPATIAL PLAN OF THE SPECIAL PURPOSE AREA OF THE INFRASTRUCTURE CORRIDOR OF THE HIGH-SPEED ROAD OF IB CATEGORY OSTRUŽNICA-OBRENOVAC, AND SPATIAL PLAN OF THE SPECIAL PURPOSE AREA OF THE INFRASTRUCTURE CORRIDOR OF THE HIGH-SPEED ROAD OF IB CATEGORY FROM KRAGUJEVAC TO THE CONNECTION WITH THE STATE ROAD OF IA CATEGORY A5 (E-761)

1.03

THE SPATIAL PLAN OF SPECIAL-PURPOSE AREA FOR KOLUBARA WATER SUPPLY SYSTEM

1.04

AMENDMENTS TO THE SPATIAL PLAN OF SPECIAL-PURPOSE AREA FOR „KOPAONIK“ NATIONAL PARK

1.05

SPATIAL PLAN OF THE SPECIAL PURPOSE AREA OF THE INFRASTRUCTURAL CORRIDOR OF THE IB STATE ROAD - BORDER CROSSING WITH HUNGARY (BAČKI BREG)-SOMBOR-KULA-VRBAS-SRBOBRAN-BEČEJ-KIKINDA-BORDER CROSSING WITH ROMANIA (NAKOVO)

1.06

PROMOTION OF EU COHESION POLICIES -
12 TERRITORIAL STRATEGIES FOR SUSTAINABLE AND INTEGRATED URBAN AND TERRITORIAL DEVELOPMENT

1.07

SUSTAINABLE AND INTEGRATED TERRITORIAL DEVELOPMENT STRATEGY OF THE CITY OF KRAGUJEVAC AND MUNICIPALITIES OF BATOČINA, LAPOVO, RAČA, KNIĆ, TOPOLA AND ARANĐELOVAC URBAN AREA

1.08

SUSTAINABLE AND INTEGRATED TERRITORIAL DEVELOPMENT STRATEGY OF THE CITY OF ZAJEČAR AND MUNICIPALITIES OF KNJAŽEVAC, SOKOBANJA AND BOLJEVAC URBAN AREA

1.09

SUSTAINABLE AND INTEGRATED TERRITORIAL DEVELOPMENT STRATEGY OF THE CITY OF PIROT AND MUNICIPALITIES OF BABUŠNICA, BELA PALANKA AND DIMITROVGRAD URBAN AREA

1.10

SUSTAINABLE URBAN AREA DEVELOPMENT STRATEGY OF THE CITY OF LESKOVAC URBAN AREA

1.11

SUSTAINABLE AND INTEGRATED TERRITORIAL DEVELOPMENT STRATEGY OF THE CITY OF UŽICE AND MUNICIPALITIES OF ČAJETINA, PRIBOJ, POŽEGA AND BAJINA BAŠTA URBAN AREA

1.12

SUSTAINABLE AND INTEGRATED TERRITORIAL DEVELOPMENT STRATEGY OF THE CITY OF NOVI PAZAR URBAN AREA

1.13

SUSTAINABLE AND INTEGRATED TERRITORIAL DEVELOPMENT STRATEGY OF THE CITY OF ŠABAC URBAN AREA

1.14

SUSTAINABLE AND INTEGRATED TERRITORIAL DEVELOPMENT STRATEGY OF THE CITY OF KRUŠEVAC URBAN AREA

1.15

SUSTAINABLE AND INTEGRATED TERRITORIAL DEVELOPMENT STRATEGY OF THE CITY OF SMEDEREVO URBAN AREA

1.16

SUSTAINABLE AND INTEGRATED TERRITORIAL DEVELOPMENT STRATEGY OF THE CITY OF BOR URBAN AREA

1.17

SUSTAINABLE AND INTEGRATED TERRITORIAL DEVELOPMENT STRATEGY OF THE CITY OF LOZNICA URBAN AREA

1.18

SUSTAINABLE AND INTEGRATED TERRITORIAL DEVELOPMENT STRATEGY OF THE CITY OF NIŠ AND MUNICIPALITIES OF SVRLJIG, MEROŠINA AND GADŽIN HAN URBAN AREA

КАТЕГОРИЈА 01

РЕГИОНАЛНИ ПРОСТОРНИ ПЛАНОВИ И ПРОСТОРНИ ПЛАНОВИ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1.01

ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ АРХЕОЛОШКОГ НАЛАЗИШТА "БЕЛО БРДО"

1.02

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА БРЗЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ IБ РЕДА ОСТРУЖНИЦА-ОБРЕНОВАЦ, И ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА БРЗЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ IБ РЕДА ОД КРАГУЈЕВЦА ДО ВЕЗЕ СА ДРЖАВНИМ ПУТЕМ IА РЕДА А5 (Е-761)

1.03

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ РЕГИОНАЛНОГ КОЛУБАРСКОГ СИСТЕМА СНАБДЕВАЊА ВОДОМ

1.04

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НАЦИОНАЛНОГ ПАРКА „КОПАОНИК“

1.05

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ДРЖАВНОГ ПУТА IБ РЕДА ГРАНИЧНИ ПРЕЛАЗ СА МАЂАРСКОМ (БАЧКИ БРЕГ)-СОМБОР-КУЛА-ВРБАС-СРБОБРАН-БЕЧЕЈ-КИКИНДА-ГРАНИЧНИ ПРЕЛАЗ СА РУМУНИЈОМ (НАКОВО)

1.06

ПРОМОЦИЈА ЕУ КОХЕЗИОНИХ ПОЛИТИКА -

12 ТЕРИТОРИЈАЛНИХ СТРАТЕГИЈА ЗА ОДРЖИВИ И ИНТЕГРАЛНИ УРБАНИ И ТЕРИТОРИЈАЛНИ РАЗВОЈ

1.07

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА УРБАНОГ ПОДРУЧЈА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА И ОПШТИНА АРАНЂЕЛОВАЦ, БАТОЧИНА, КНИЋ, ЛАПОВО, РАЧА И ТОПОЛА

1.08

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА УРБАНОГ ПОДРУЧЈА ГРАДА ЗАЈЕЧАРА И ОПШТИНА КЊАЖЕВАЦ, СОКОБАЊА И БОЉЕВАЦ

1.09

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА УРБАНОГ ПОДРУЧЈА ПИРОТА И ОПШТИНА БАБУШНИЦА, ДИМИТРОВГРАД И БЕЛА ПАЛАНКА

1.10

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА УРБАНОГ ПОДРУЧЈА ГРАДА ЛЕСКОВЦА

1.11

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА УРБАНОГ ПОДРУЧЈА ГРАДА УЖИЦА И ОПШТИНА БАЈИНА БАШТА, ЧАЈЕТИНА, ПРИБОЈ И ПОЖЕГА

1.12

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА УРБАНОГ ПОДРУЧЈА ГРАДА НОВОГ ПАЗАРА

1.13

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА УРБАНОГ ПОДРУЧЈА ГРАДА ШАПЦА

1.14

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА УРБАНОГ ПОДРУЧЈА ГРАДА КРУШЕВЦА

1.15

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА УРБАНОГ ПОДРУЧЈА ГРАДА СМЕДЕРЕВА

1.16

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА УРБАНОГ ПОДРУЧЈА ГРАДА БОРА

1.17

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА УРБАНОГ ПОДРУЧЈА ГРАДА ЛОЗНИЦЕ

1.18

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА УРБАНОГ ПОДРУЧЈА ГРАДА НИША И ОПШТИНА СВРЉИГ, МЕРОШИНА И ГАЦИН ХАН

SUD

SUSTAINABLE URBAN DEVELOPMENT

7 STRATEGIES LSGs

LOZNICA
ŠABAC
SMEDEREVO
BOR
KRUŠEVAC
NOVI PAZAR
LESKOVAC

ITI

INTEGRATED TERRITORIAL INVESTMENTS

5 STRATEGIES 19 LSGs

KRAGUJEVAC
In partnership with Batočina,
Lapovo, Rača, Knić, Topola
and Arandelovac

NIŠ

ПРОМОЦИЈА ЕУ КОХЕЗИОНИХ ПОЛИТИКА - 12 ТЕРИТОРИЈАЛНИХ СТРАТЕГИЈА ЗА ОДРЖИВИ И ИНТЕГРАЛНИ УРБАНИ И ТЕРИТОРИЈАЛНИ РАЗВОЈ

UZICE

PROMOTION OF EU COHESION POLICIES - 12 TERRITORIAL STRATEGIES FOR SUSTAINABLE AND INTEGRATED URBAN AND TERRITORIAL DEVELOPMENT

In partnership with Bela Palanka,
Batočina and Dimitrovgrad

Година израде:

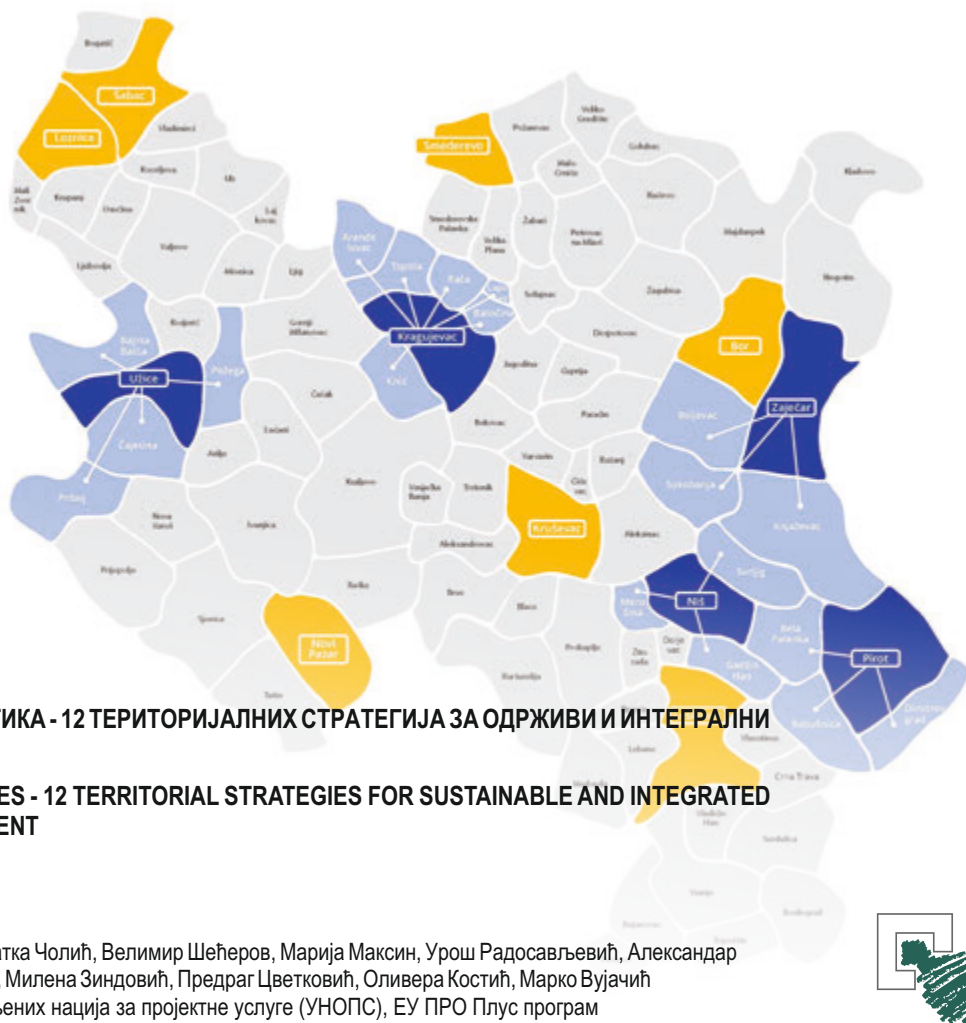
2022/23

Аутори:

Виктор Вељовић, Ратка Чолић, Велимир Шећеров, Марија Максин, Урош Радосављевић, Александар Ђукић, Ана Граовац, Милена Зиндовић, Предраг Цветковић, Оливера Костић, Марко Вујачић

Институција:

Канцеларија Уједињених нација за пројектне услуге (УНОПС), ЕУ ПРО Плус програм

Програм Европске уније за локални развој – ЕУ ПРО Плус је поржао израду 12 територијалних стратегија у Србији. Територијалне стратегије су у фокусу одрживог и интегралног урбаног и територијалног развоја који промовише ЕУ кроз кохезионе политике. Оне одражавају тренутно разумевање стратешког планирања, које се сагледава као адаптивни процес који укључује управљање променама. Територијалне стратегије су "колективне мапе пута" које имају за циљ покретање жељене промене. Кључне елементе ЕУ приступа одрживом и интегралном урбаном и територијалном развоју чине: стратешка димензија; просторна димензија; управљање урбаним и територијалним развојем; међусекторски приступ; финансирање; мониторинг и евалуација, и имплементација.

The EU program for local development - EU PRO Plus supported the development of 12 territorial strategies in Serbia. Territorial strategies are the focus of sustainable and integral urban and territorial development promoted by the EU through cohesion policies. They reflect the current understanding of strategic planning, which is seen as an adaptive process involving change management. Territorial strategies are "collective road maps" that aim to initiate the desired change. The key elements of the EU's approach to sustainable and integral urban and territorial development are: the strategic dimension; spatial dimension; management of urban and territorial development; intersectoral approach; financing; monitoring and evaluation, and implementation.

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА УРБАНОГ ПОДРУЧЈА ГРАДА КРУШЕВЦА SUSTAINABLE AND INTEGRATED TERRITORIAL DEVELOPMENT STRATEGY OF THE CITY OF KRUŠEVAC URBAN AREA

Година израде: 2022/23.
Аутори: ЈП за урбанизам и пројектовање Крушевац, Одељење за урбанизам и пројектовање Градске Управе Града Крушевца, Одељење за инвестиције, привреду и екологију, Радна група, уз подршку УНОПС / ЕУ ПРО Плус програма
Институција: Град Крушевац – Градска управа

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА УРБАНОГ ПОДРУЧЈА ГРАДА КРУШЕВЦА ПРИОРИТЕТНА ПОДРУЧЈА ИНТЕРВЕНЦИЈЕ

ГЕНЕРАТОРИ РАЗВОЈА

- ЦЕНТРИ ПАМЕТНЕ СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈЕ - ХРАНА ЗА БУДУЊНОСТ**
Пољоприв. факултет, Институт за криво биље, Пољоприв. стручна служба
- ЦЕНТРИ ИНОВАЦИЈА** - Центар за стручно усавршавање и Научни клуб, Бизнис инкубатор, Научно технолошки парк, Регионална агенција за развој, Привредна комора
- ЦЕНТРИ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ** -
- ЦЕНТРИ КУЛТУРЕ** - Позориште,

ПРИОРИТЕТНА ПОДРУЧЈА

- ОСОВИНЕ УРБАНЕ ОБНОВЕ** - Стаза културе
- ЗОНА ТРАНСФОРМАЦИЈЕ БРАУНФИЛД ЛОКАЦИЈА И НЕИСКОРИШЋЕНИХ ОБЈЕКТА**

ЗОНЕ ЗАШТИТЕ И РАЗВОЈА

- ЗЕЛЕНА ИНФРАСТРУКТУРА** - Зоне очувања зелених површина
- ЗЕЛЕНИ КОРИДОРИ И ВЕЗЕ** - повезивање зона зеленила
- ЗОНА УРБАНЕ ОБНОВЕ**
- ЗОНА УМИРЕЊА САОБРАЋАЈА**

РАЗВОЈНЕ РУТЕ И ЧВОРИШТА

- ПЕШАЧКЕ ЗОНЕ И РУТЕ**
- БИЦИКЛИСТИЧКЕ СТАЗЕ И РУТЕ**
- ПАРКИНГ ГАРАЖА**
- PARK AND RIDE**
- ЖЕЛЕЗНИЧКА ПРУГА**

РАЗВОЈНЕ МРЕЖЕ

- НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА И ЗНАМЕНИТА МЕСТА**
- УСТАНОВЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ**
- ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ**
- СПОРТСКИ ЦЕНТРИ**
- ПЛАЖА**

Програм Европске уније за локални развој – ЕУ ПРО Плус је поржао израду Стратегије развоја урбаног подручја града Крушевца. Циљеви Стратегије су: јачање урбаног идентитета и обнова урбаног подручја подстицањем одрживог и интегралног развоја; промовисање преласка на чисту и праведну енергију, зелених и плавих улагања, прилагођавања и ублажавања климатских промена, превенције и управљања ризицима, и одрживе урбане мобилности; промовисање иновативне и паметне економске трансформације, циркуларне и нискоугљеничне економије и ИКТ интеграција; унапређење друштвеног благостања, и унапређење управљања урбаним развојем. Стратегијом су дефинисана приоритетна подручја интервенције: осовина урбане обнове (стаза културе) и трансформација браунфилд локација и неискоришћених објеката.

The EU program for local development - EU PRO Plus supported the development of the Sustainable and integrated territorial development strategy of the city of Kruševac urban area. The objectives of the Strategy are as follows: strengthening the urban identity and renewal of the urban area by supporting of sustainable and integral development; promoting the transition to clean and fair energy, green and blue investments, climate change adaptation and mitigation, risk prevention and management, and sustainable urban mobility; promoting innovative and smart economic transformation, circular and low-carbon economy and ICT integration; improvement of social welfare, and improvement of urban/territorial governance. The priority areas of intervention are defined by the strategy: axis of urban renewal (the Cultural path) and transformation of brownfields and unused buildings.

**32nd INTERNATIONAL URBAN PLANNERS' EXHIBITION
NIŠ, SCIENCE AND TECHNOLOGY PARK, 8 - 11 NOVEMBER 2023**

PUBLISHER:
SERBIAN TOWN PLANNERS' ASSOCIATION

FOR PUBLISHER:
Dr ALEKSANDAR JEVTIĆ

CATALOGUE EDITOR:
JASNA MARIĆEVIĆ

CATALOGUE DESIGN:
NIKOLA LEČIĆ
ZORAN PAVLOVIĆ

PRINT:
SCERO PRINT, NIŠ

NUMBER OF COPIES:
200

NIŠ, November, 2023.

**32. МЕЂУНАРОДНИ САЛОН УРБАНИЗМА
НИШ, НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКИ ПАРК, 8 - 11. НОВЕМБАР 2023.**

ИЗДАВАЧ:
УДРУЖЕЊЕ УРБАНИСТА СРБИЈЕ

ЗА ИЗДАВАЧА:
Др АЛЕКСАНДАР ЈЕВТИЋ

УРЕДНИК КАТАЛОГА:
ЈАСНА МАРИЋЕВИЋ

ДИЗАЈН КАТАЛОГА:
НИКОЛА ЛЕЧИЋ
ЗОРАН ПАВЛОВИЋ

ШТАМПА:
SCERO PRINT, НИШ

ТИРАЖ:
200

НИШ, новембар, 2023.

ISBN 978-86-84275-48-8

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА УРБАНОГ ПОДРУЧЈА ГРАДА КРУШЕВЦА

САДРЖАЈ СТРАТЕГИЈЕ

ТЕРИТОРИЈАЛНИ КОНТЕКСТ

Град Крушеvac налази се у централној Србији и представља административни центар Регионалног управног округа. Према конвенционалним статистичким територијалним јединицама припада статистичком региону (НСТ) Шумадије и Западне Србије. Подручје ЈЛС налази се између општина Варварин, Тињачево и Ражањ на северу, општине Алексинач на истоку, града Прокупља и општина Благац и Брус на југу и општина Александровац и Трстеник на западу. Град Крушеvac обухвата територију површине 85km², која се у физичко-географском смислу диференцира на Крушевачку котлину у долини Западне Мораве и Расине, и Брдоско - планинске пределе Мојсинак планина на истоку, Јастрепца на југу, Гоча, Жељина и Колонаца на западу и Гледичких планина и Јужора на северу. Према попису становништва из 2022. године у Крушеvacу живи 113.552 становника.

ПОТРЕБЕ

Идентитет урбаног подручја

- Урбана регенерација градских и наоскопских структура и формирање културне ове
- Адекватна трансформација и реактивирање браунфилд локација
- Програмско уређење и обнова комплекса "Слободича"
- Развој одрживог туризма
- Наставак планског регулисања ширења континуално изграђеног урбаног подручја

Зелена и енергетска транзиција и мобилност

- Енергетска санација јавних објеката
- Унапређење система зелених површина
- Заштита и развој водостројне инфраструктуре
- Унапређење интермодалности саобраћаја и саобраћајне инфраструктуре

Иновативна и pametna економија

- Оbezбеђивање услова за квалитетан живот за привлачење кадрова од значаја за ЈЛС - кадровско стипендирање, Петердам модел иновације, ниже цене станова, квалитет јавних простора
- Унапређење инфраструктуре у циљу привлачења нових инвестиција
- Унапређење услова за развој предузетничтва
- Повезивање привреде и истраживања - научно образовних институција и формирање универзитета/факултета у складу са потребама привреде
- Развој иновативне и циркуларне економије

Друштвено благостање

- Унапређење услуга социјалне заштите
- Унапређење образовне инфраструктуре
- Унапређење здравствене заштите
- Унапређење мреже објеката установа културе
- Унапређење мреже објеката и доступности услуга спорта и рекреације

Управљање урбаним/територијалним развојем

- Подизање капацитета у интегралном управљању урбаним развојем
- Информисање о програмима и изворима финансирања (домашни, ЕУ и међународни)
- Комплементарно аплицирање за међународне пројекте - веће укључивање међународних партнера и фондова
- Информисање, едукација и суштинска партиципација грађана и заинтересованих страна у процесу планирања изван формалних облика за квалитетно управљање урбаним развојем
- Већа употреба ИКТ алата за партиципацију грађана и заинтересованих страна

ВИЗИЈА

ГРАД КУЛТУРЕ И УМЕТНОСТИ, ПРИЛАГОЂЕН И ОТВОРЕН ЗА СВЕ.

БРИЖАН ГРАД У КОМЕ СУ СВИ ДОБРОДОШЛИ.

ГРАД ОДРЖИВЕ УРБАНЕ МОБИЛНОСТИ И ЕФИКАСНОГ ЈАВНОГ ПРЕВОЗА, ЧИСТ И ЗДРАВ.

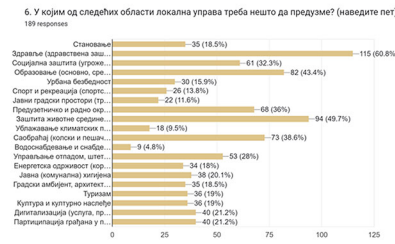
ЕКОНОМСКИ ПРОСПЕРИТЕТАН ПРЕДУЗЕТНИЧКИ ГРАД.

ЦИЉЕВИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ

- Ц1. Јачање урбаног идентитета и обнова урбаног подручја подстицањем одрживог и интегралног развоја**
- Ц1.1 Унапређење и ујачање квалитет урбаношћу и приступачности урбаног подручја
 - Ц1.2 Подстицање заштите културног и градитељског наслеђа
 - Ц1.3 Подстицање развоја одрживог туризма
 - Ц1.4 Подстицање интегралног и одрживог приступа у санацију неелегалне изградње и њено спречавање
- Ц2. Промовисање преласка на чисту и праведну енергију, зелених и плавих угата, прилагођавања и ублажавања климатских промена, превенције и управљања ризицима, и одрживе урбане мобилности**
- Ц2.1 Унапређење енергетске ефикасности и смањење емисије гасова са ефектом стаклене баште
 - Ц2.2 Подстицање коришћења обновљивих извора енергије
 - Ц2.3 Развој паметних енергетских система, мрежа и складишта
 - Ц2.4 Прилагођавање климатским променама и спречавања ризика од катастрофа, јачање резилентности на климатске промене, узимајући у обзир приступ заснован на екосистемима
 - Ц2.5 Оbezбеђивање једнаког приступа санитацији и снабдевању водом и унапређење одрживог управљања водама
 - Ц2.6 Унапређење управљања отпадом
 - Ц2.7 Јавна заштита и очувања природе, биодиверзитета и зелене инфраструктуре, и смањење свих облика загађања
 - Ц2.8 Подстицање одрживе мултимодалне урбане мобилности
 - Ц2.9 Развој паметне, сигурне, одрживе и интермодалне саобраћајне мреже од међународног и националног значаја која је отворена на климатске промене
 - Ц2.10 Развој и јачање одрживе, паметне и интермодалне локалне, регионалне и локалне мобилности која је отворена на климатске промене, укључујући бољи приступ саобраћајној мрежи од међународног и националног значаја и прекорачној мобилности
- Ц3. Промовисање иновативне и паметне економске трансформације, циркуларне и нискоугљеничне економије и ИКТ интеграција**
- Ц3.1 Развој и јачање истраживачких и иновационих капацитета и примена напредних технологија
 - Ц3.2 Коришћење предности дигитализације за грађане, предузећа, истраживачке институције и органе јавне управе
 - Ц3.3 Јачање одрживог раста и конкурентности МСП-ова и отварање радних места
 - Ц3.4 Развој компетенција за паметну специјализацију 4Р, индустријску транзицију и предузетничтво, у оквиру четвороструке платформе иновација (привреда, наука, јавни и цивилни сектор - институционални учесници)
 - Ц3.5 Јачање дигиталне повезаности
 - Ц3.6 Подстицање и промовисање прелазна на циркуларну и ресурсно ефикасну економију
 - Ц3.7 Промовисање прелазна на економију са нуптом него стопом емисије угљеника
- Ц4. Унапређење друштвеног благостања**
- Ц4.1 Унапређење депозитности и инклузивности тржишта рада и приступа квалитетном запошљавању и достојанственом раду и промовисање социјалног предузетничтва
 - Ц4.2 Развој социјалне инфраструктуре и услуга и подстицање социјалне инклузије и социјалних иновација
 - Ц4.3 Промовисање социјално-економске инклузије маргиналних заједница, домаћинстава са ниском приходима и друштвених група у неповољној положају, укључујући особе са смањеним у развоју, путем интегрисаног деловања које обухвата становање и социјалне услуге
 - Ц4.4 побољшање једнаког приступа инклузивним и квалитетним услугама образовања
 - Ц4.5 Оbezбеђивање једнаког приступа здравственој заштити и подстицање отворености здравствених система
 - Ц4.6 Оbezбеђивање једнаког приступа услугама, програмима и објектима културе
 - Ц4.7 Оbezбеђивање једнаког приступа услугама, садржајима и објектима спорта и рекреације
 - Ц4.8 Стварање подстицајног окружења за иницијативе и активности младих
- Ц5. Унапређење управљања урбаним развојем**
- Ц5.1 Подстицање управљања развојем на више нивоа - локални, национални, међународни, ЕУ и др
 - Ц5.2 Подстицање приступа са више актера - привреда, наука и образовање, јавни и цивилни сектор
 - Ц5.3 Подстицање партиципационог приступа и иницијатива вођених заједницом уз укључивање локалних актера
 - Ц5.4 Подстицање мешања (blending) финансирања урбаног развоја из различитих извора финансирања (домашних и међународних)
 - Ц5.5 Јавна транспарентност одлучивања на нивоу урбаног подручја

ПРОЦЕС ИЗРАДЕ СТРАТЕГИЈЕ

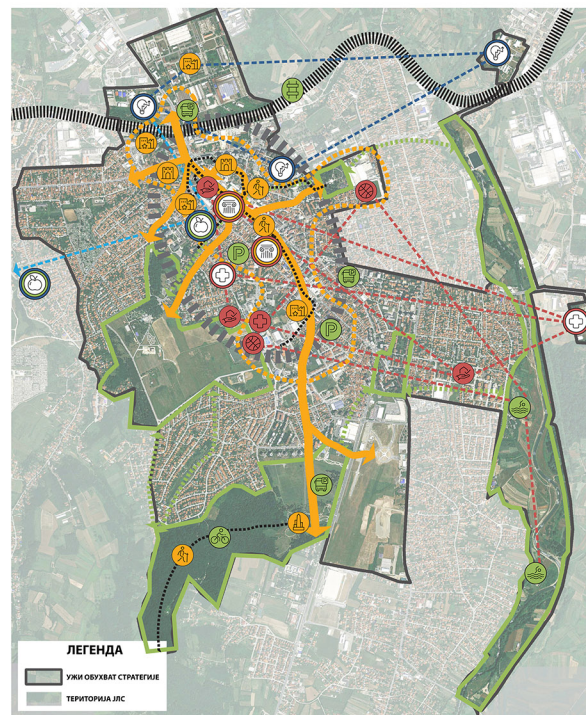
АНКЕТА ГРАЂАНА

ЈАВНИ ФОРУМ И ИЗЛОЖБА ДЕЧИЈИХ ЦРТЕЖА

ТЕМАТСКИ ОКРУГЛИ СТОЛОВИ И РАДИОНИЦЕ

ПРИОРИТЕТНА ПОДРУЧЈА ИНТЕРВЕНЦИЈЕ

ГЕНЕРАТОРИ РАЗВОЈА

- ЦЕНТРИ ПАМЕТНЕ СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈЕ - ХРАНА ЗА БУДУЊНОСТ
- Полкоприв. факултет, Институт за крмно бие, Полкоприв. стручна служба
- ЦЕНТРИ ИНОВАЦИЈА - Центар за стручно усавршавање и Научни клуб, Бизнис инкубатор, Научно технолошки парк, Регионална агенција за развој, Привредна комора
- ЦЕНТРИ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ - Општа болница, Ковид болница
- ЦЕНТРИ КУЛТУРЕ - Позориште, Културни центар, Народни музеј, Народна библиотека, Историјски архив

ПРИОРИТЕТНА ПОДРУЧЈА

- ОСОВИНЕ УРБАНЕ ОБНОВЕ - Стара култура
- ЗОНА ТРАНСФОРМАЦИЈЕ БРАУНФИЛД ЛОКАЦИЈА И НЕИСКОРПУШЕНИХ ОБЈЕКТА

ЗОНЕ ЗАШТИТЕ И РАЗВОЈА

- ЗЕЛЕНА ИНФРАСТРУКТУРА - Зоне очувања зелених површина
- ЗЕЛЕНИ КОРИДОРИ И ВЕЗЕ - повезивање зона зеленила
- ЗОНА УРБАНЕ ОБНОВЕ
- ЗОНА УМИРАЊА САОБРАЋАЈА

РАЗВОЈНЕ РУТЕ И ЧВОРИШТА

- ПЕШАЧКЕ ЗОНЕ И РУТЕ
- БИЦИКЛИСТИЧКЕ СТАЗЕ И РУТЕ
- ПАРКИНГ ГАРАЖА
- PARK AND RIDE
- ЖЕЛЕЗНИЧКА ПУТА

РАЗВОЈНЕ МРЕЖЕ

- НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА И ЗНАМЕНИТА МЕСТА - Лазарев град, Грчки шор
- МЕМОРИЈАЛНИ КОМПЛЕКСИ - Слободича
- УСТАНОВЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ
- ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
- СПОРТИСКИ ЦЕНТРИ
- ПЛАЖА
- МРЕЖА ПАМЕТНЕ СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈЕ
- МРЕЖЕ ЗЕЛЕНЕ И ИНОВАТИВНЕ ЕКОНОМИЈЕ
- МРЕЖЕ ДРУШТВЕНОГ БЛАГОСТАЊА

СТРАТЕШКИ ПРОЈЕКТИ

ИДЕНТИТЕТ УРБАНОГ ПОДРУЧЈА

- Иницијатива браунфилд локација Стара Мораве 14. Октобра, обнова земљишта и пренамена у мултифункционални простор
- Реконструкција и ревитализација Лазаревог града
- Коридар "Култура оо" - иницијатива авгулентног идентитета - мапирани и повезани културних садржаја (исходна) града Крушеvac
- Афирмација Крушевца као просторне културе Србије, Европске престонице културе и града грађана
- Унапређење "Економског коридора" - трансформација Владичанске ушце са реконструкцијом фасада и изградњом кровова, проветлање Форума, Пазничанске зграде, спортистичког у склопу ГРАД/Информационог парка - Багдала
- Очување архитектуралне и обнове архитектуре социјалног наслеђа (Чешка зграда и друге)

ЗЕЛЕНА И ЕНЕРГЕТСКА ТРАНСИЦИЈА И УРБАНА МОБИЛНОСТ

- Формирање зелених кровова и фасада на зградама са равним крововима и развој локалног биоплатеа и енергетске санација објеката у приватном и јавном власништву у центру града
- Унапређење централног дистрибутивног енергетског система - примена система СЕВ
- Унапређење система дальногредног грејања коришћењем топлоте енергије из фабрике отпадних вода
- Унапређење и имплементација каталга зелених површина
- Партнерно уређење саобраћајних јавних површина - изградња нових паркова и простора за рекреацију
- Развој система за адаптацију на климатске промене и управљање ризицима
- Реализација "Плана одрживе урбане мобилности" са вредностима "Плана управљања" (Sustainable Plan) и "Планом иницијатива" - пешачке зоне, зоне успореног саобраћаја, park and ride система, паркинг гараже, бициклистичке стазе, зоне за спречавање саобраћајних незгода, изградња инфраструктуре у енергетским зонама

ИНОВАТИВНА И ПАМЕТНА ЕКОНОМИЈА

- Развој и примена концепта "Паметног града"
- Субвенционисани пројекти који постоје уз подршку циркуларне и нискоугљеничне економије (рециклажа)
- Пројекат за кадровско стипендирање - обезбеђивање услова за привлачење кадрова од значаја за ЈЛС
- Подстицање примене свих четири стубе синергије иновација у металског и полипропиленског сектора (привреда, јавни и цивилни сектор)
- Унапређење Робото трансферног центра

ДРУШТВЕНО БЛАГОСТАЊЕ

- Израда плана за таленте и младе брачне парове
- Трансформација Доња војске у мултифункционални објекат
- Оснивање два факултета ради стицања статуса универзитетског центра
- Стварање услова за депозитност и консервацију (Народни музеј и Историјски архив)
- Оснивање Завода за заштиту словеначке културе
- Израда приватизација за мртве насеља и ургентно збривавање
- Музеј олеа и писана, метал
- Оснивање тематског музеја за децу
- Израда објекта службе Хитне помоћи са грађаном инфраструктуром
- Реконструкција затворених база
- Оснивање клубова за треће доба и за особе са инвалидитетом

УПРАВЉАЊЕ УРБАНИМ/ТЕРИТОРИЈАЛНИМ РАЗВОЈЕМ

- Унапређење квалитета за управљање интегралним територијалним инвестицијама, укључујући формирање јединственог центра за координацију пројеката
- Керневани интегрални пројекти и обука о различитим изворима финансирања
- Развој ИС - у циљу подизања афирмације урбаног историјско-културног наслеђа и успостављање е-регистра јавне управе и јавне домене, формирање позитивне локалне политике, корисног искористивања, синергија и објеката
- Успостављање платформе за партиципацију грађана, приватног и цивилног сектора у процесу доношења одлука
- Пројекат укључивања у URBACT мрежу

УНОПС / ЕУ ПРО Плус програм

Марко Вујачић, шеф програма, УНОПС

Оливера Костић, менаџерка, ЕУ ПРО Плус

Виктор Вељовић, менаџер сектора за развијање капацитета и руководилац процеса израде стратегија развоја урбаних подручја, ЕУ ПРО Плус

Ратка Чолић, специјалиста за развијање капацитета и територијални развој, ЕУ ПРО Плус

Велимир Шећеров, виши стручњак за развијање капацитета, ЕУ ПРО Плус

Марија Максин, виши стручњак за развијање капацитета, ЕУ ПРО Плус

Урош Радосављевић, виши стручњак за развијање капацитета, ЕУ ПРО Плус

Ана Граовац, виши стручњак за развијање капацитета, ЕУ ПРО Плус

Милена Зиндовић, виши стручњак за развијање капацитета, ЕУ ПРО Плус

Александар Ђукић, виши стручњак за развијање капацитета, ЕУ ПРО Плус

Предраг Цветковић, стручњак за развијање капацитета, ЕУ ПРО Плус

Штефан Ках, саветник за развијање капацитета, ЕУ ПРО Плус

Николаос Карадимитриу, специјалиста за развијање капацитета и територијални развој, ЕУ ПРО Плус

Мартејн де Бројн, специјалиста за развијање капацитета и територијални развој, ЕУ ПРО Плус

Лорис Сервило, специјалиста за развијање капацитета и територијални развој, ЕУ ПРО Плус

Александра Радивојевић, сарадница сектора за развијање капацитета, ЕУ ПРО Плус

Марија Косић, виша асистенткиња сектора за развијање капацитета, ЕУ ПРО Плус

Маја Тања, виша асистенткиња сектора за развијање капацитета, ЕУ ПРО Плус